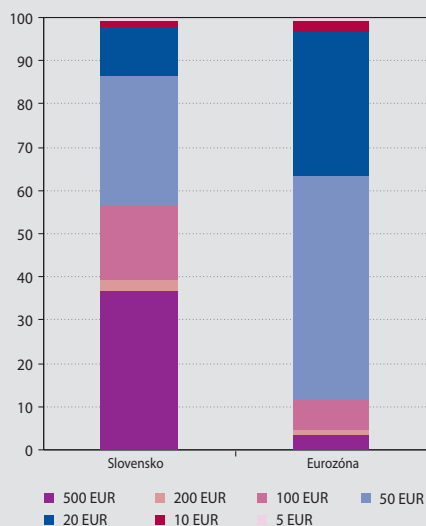
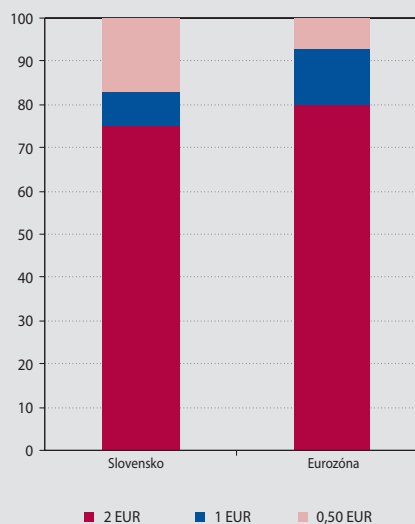

Graf 27 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov eurobankoviek v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 28 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov euromincí v SR a eurozóne v roku 2014 (%)

Zdroj: NBS.

počte eurobankoviek a euromincí v peňažnom obehu SR je veľmi nízky a možno konštatovať, že pravdepodobnosť, že fyzické alebo právnické osoby prídu do styku s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je veľmi malá.

FALZIFIKÁTY SLOVENSÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov slovenských korún. V roku 2014 bolo zadržaných len 21 kusov falzifikátov. Aj keď je možnosť výmeny korunových bankoviek za eurovú hotovosť časovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt

falzifikátov slovenských korún bude naďalej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný nárast zadržaných falzifikátov amerických dolárov (93 kusov). Podobne ako v roku 2013 bola najviac falšovanou bankovka 100 USD, ktorá tvorila 95,7 % zo zadržaných falzifikátov. Výskyt falzifikátov ostatných cudzích mien sa zvýšil (121 kusov). Najväčší podiel tvorili falzifikáty českých korún (60 kusov) a švajčiarskych frankov (41 kusov).

4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

4.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001,
- nariadenie č. 1781/2006 o údajoch o príkazoch, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov a

- nariadenie č. 260/2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009, ako aj opatrenie NBS č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov.

V roku 2014 v súlade so zákonom o platobných službách NBS schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť v roku 2014 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre rozhodovanie sporov z poskytovania platobných služieb.

4.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

Národná banka Slovenska prevádzkuje od vstupe do eurozóny komponent platobného systému TARGET2 známy ako TARGET2-SK. Rok 2014 možno z pohľadu prevádzky platobného systému TARGET2-SK hodnotiť ako úspešný a bezproblémový. Počas roku 2014 neboli v systéme zaznamenané žiadne výrazné incidenty, ktoré by zásadne ohrozili systém a jeho účastníkov. V tomto období nedošlo ani k problémom, ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili samotnú prevádzku systému TARGET2 v Národnej banke Slovenska.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej podpory a pomoci účastníkom, ako aj pravidelného testovania procedúr pre obnovu činnosti, sa Národná banka Slovenska podieľala na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej sa systém TARGET2 prevádzkuje. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystem schváli na základe požiadaviek užívateľov systému a tiež sa nimi odstraňujú identifikované chyby v predchádzajúcej verzii.

Aj v roku 2014 Národná banka Slovenska pokračovala v organizovaní pravidelných pracovných stretnutí so zástupcami účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a zahrnutie pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných informácií poskytnutých účastníkom TARGET2-SK zo strany Národnej banky Slovenska.

V roku 2014 bolo Európskou centrálnou bankou prijaté usmernenie ECB/2014/25, ktorým sa zmenilo a doplnilo usmernenie ECB/2012/27 o Transeurópskom automatizovanom expresnom systéme hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase (TARGET2). Na základe tohto usmernenia Národná banka Slovenska prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 3/2014, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie NBS č. 3/2010 o podmienkach účasti v TARGET2-SK v znení neskorších predpisov.

4.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

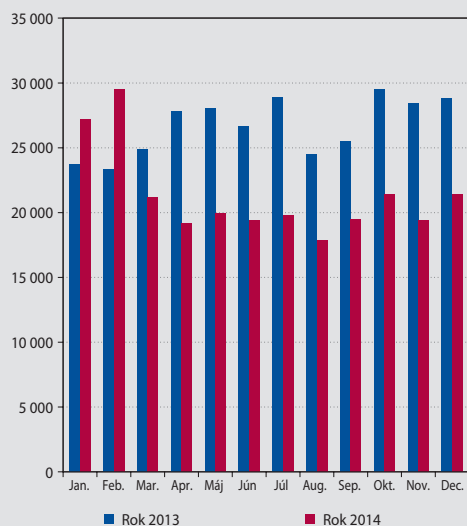
V roku 2014 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených celkovo 33 účastníkov, z toho bolo 30 priamych účastníkov a 3 pridružené systémy (SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., First Data Slovakia, s.r.o.). V porovnaní s rokom 2013 došlo k zvýšeniu počtu účastníkov o jedného priameho účastníka.

V roku 2014 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo takmer 256 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 667 mld. €. Oproti roku 2013 došlo k poklesu počtu uskutočnených transakcií o 20 % (64 tis. transakcií), pričom došlo k nárastu hodnoty spracovaných transakcií oproti predchádzajúcemu roku o 5,7 % (37,6 mld. €). Vývoj počtu a hodnoty uskutočnených transakcií podľa jednotlivých mesiacov v rokoch 2013 a 2014 zobrazujú grafy 29 a 30.

V roku 2014 mal TARGET2-SK 255 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 1 004 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 619 mil. €.

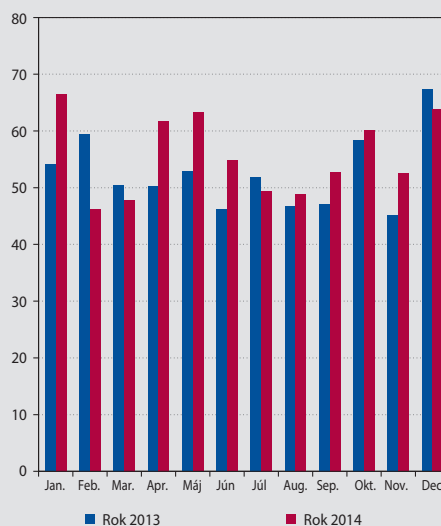
Podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2014 je v pomere 73:27,

Graf 29 Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014

Zdroj: NBS.

Graf 30 Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2013 a 2014 (mld. EUR)

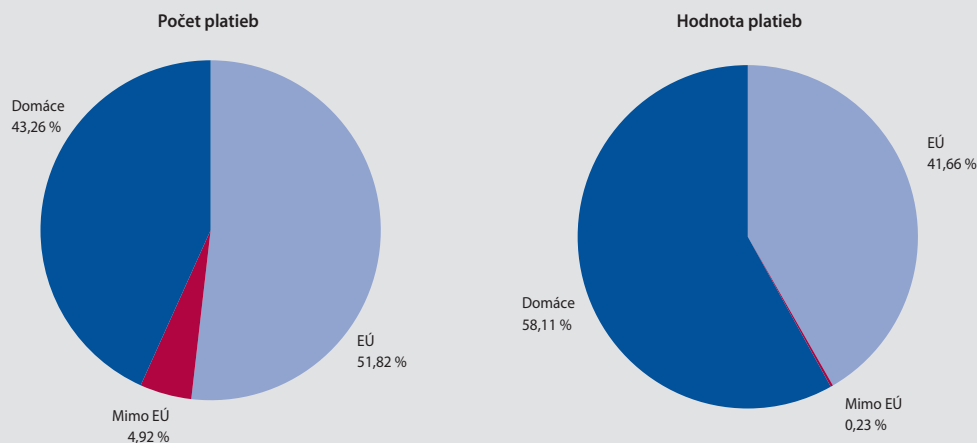
Zdroj: NBS.

v prospech klientských platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb je podiel klientských a medzibankových platieb v pomere 7:93, teda výrazne v prospech medzibankových platieb.

V roku 2014 bolo do systému TARGET2 zapojených 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry

smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2014 bolo 43,26 % všetkých platieb domácich, 51,82 % smerovalo príjmom do eurozóny a 4,92 % smerovalo mimo EÚ. Naopak, ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb v pomere 58:42 (z toho mimo EÚ 0,23 %) vyznieva v prospech domácich platieb.

Graf 31 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2014

Zdroj: NBS.

4.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM SIPS

Retailový platobný systém SIPS v priebehu roka 2014 kontinuálne zabezpečoval spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách. Išlo predovšetkým o domáce, ale aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkásá v medzinárodnom formáte XML. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás bolo zabezpečené prostredníctvom cezhraničného paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je NBS priamym účastníkom.

Spracovanie a klíring platieb v platobnom systéme SIPS prebiehal v roku 2014 rovnakým spôsobom ako v predchádzajúcich rokoch, každý prevádzkový deň v niekoľkých klíringových cykloch. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS z výsledkov jednotlivých klíringových cyklov boli finančne vyrovnané v platobnom systéme TARGET2-SK, ktorého je SIPS pridruženým systémom. Počas roka 2014 neboli v prevádzke zaznamenané závažné incidenty, ktoré by ohrozili spracovanie a klíring platieb alebo narušili prevádzku platobného systému SIPS.

Po významných zmenách implementovaných koncom roka 2013 (spracovanie SEPA úhrad a SEPA inkás, prechod na XML formát, pripojenie na systém STEP2) sa v roku 2014 platobný systém stabilizoval. K 1. februáru 2014, keď slovenský bankový sektor zavŕšil migráciu na SEPA platobné nástroje, bol tak platobný systém SIPS už niekoľko mesiacov plne kompatibilný so SEPA štandardami. Včasným splnením požiadaviek nariadenia 260/2012 platobný systém SIPS významne prispel k úspechu migrácie na SEPA platobné nástroje.

Na základe požiadavky bankového sektora a v súlade s rozhodnutím Bankovej rady NBS začala v priebehu roka v rámci platobného systému SIPS príprava na zavedenie nového klíringového cyklu, ktorým sa pre účastníkov platobného systému SIPS od 1. januára 2015 umožní poslať domáce a cezhraničné SEPA úhrady do aktuálneho prevádzkového dňa o 2,5 hodiny dlhšie ako doteraz.

Národná banka Slovenska v roku 2014 pokračovala v spravovaní registra identifikátorov príjmcov inkás (tzv. register CID-ov), ktorý prevzala od Slovenskej bankovej asociácie v roku 2013.

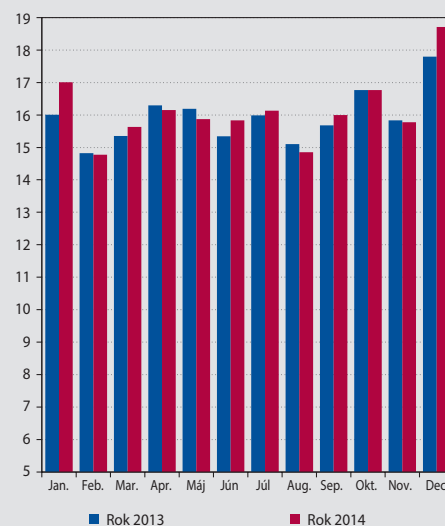
4.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM SIPS

Ku koncu roka 2014 bolo do retailového platobného systému SIPS zapojených 25 priamych

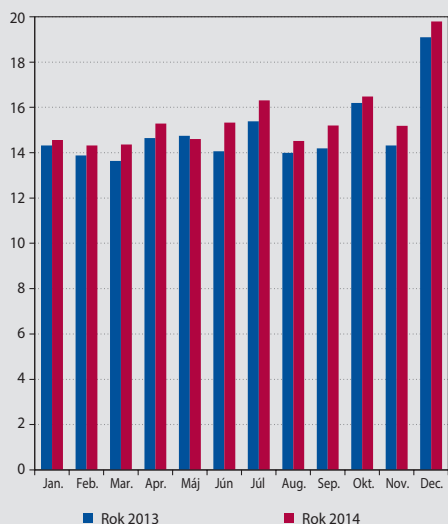
účastníkov. V súvislosti so zmenami, ktoré prišla implementácia SEPA platieb do platobného systému SIPS (ukončená bola k 1. februáru 2014), sa v porovnaní s koncom roka 2013 počet priamych účastníkov znížil o troch. K 1. februáru 2014 sa v rámci platobného systému SIPS stali neaktívni 4 priami účastníci a k 1. marcu 2014 pristúpil do systému jeden zahraničný poskytovateľ platobných služieb.

V roku 2014 sa prostredníctvom retailového platobného systému uskutočnilo takmer 193 491 tis. transakcií, čo bol nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1,21 %. Systém v rámci uvedených transakcií previedol prostriedky v objeme viac ako 185,881 mld. €. Oproti predchádzajúcemu roku to znamenalo nárast o 4,2 %. Uvedený nárast v počte i v hodnote transakcií čiastočne zodpovedá predchádzajúcemu trendu, i keď možno konštatovať, že predovšetkým v hodnote transakcií bol spôsobený aj rozšírením funkcionality platobného systému SIPS o vykonávanie cezhraničných platieb (uskutočňovaných prostredníctvom paneurópskeho platobného systému STEP-2, na ktorý bol SIPS v rámci implementácie SEPA napojený). Takto uskutočnené cezhraničné transakcie sa v roku 2014 podieľali na celkovom počte transakcií uskutočnených prostredníctvom platobného systému SIPS podielom 4,52 %. V hodnotovom vyjadrení bol ich podiel výrazne vyšší, dosahoval až 15,36 %.

Graf 32 Počet transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014 (mil.)

Zdroj: NBS.

Graf 33 Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2013 a 2014 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

4.2.5 PLATOBNÉ KARTY

V roku 2014 dosiahol počet vydaných platobných kariet 5,04 mil., čo pri medziročnom náraste o 5,2 % predstavuje zachovanie mierne stúpajúceho trendu z predchádzajúcich rokov. V počte vydaných bezkontaktných platobných kariet bol nárast takmer 50 % (s počtom 3,22 mil.), pričom bezkontaktné karty tvorili 64 % z celkového počtu vydaných platobných kariet.

Za rok 2014 bolo bezkontaktné uskutočnených takmer 2,5-násobne viac transakcií ako v roku 2013 (50,5 mil. v roku 2014 oproti 21 mil. v roku 2013).

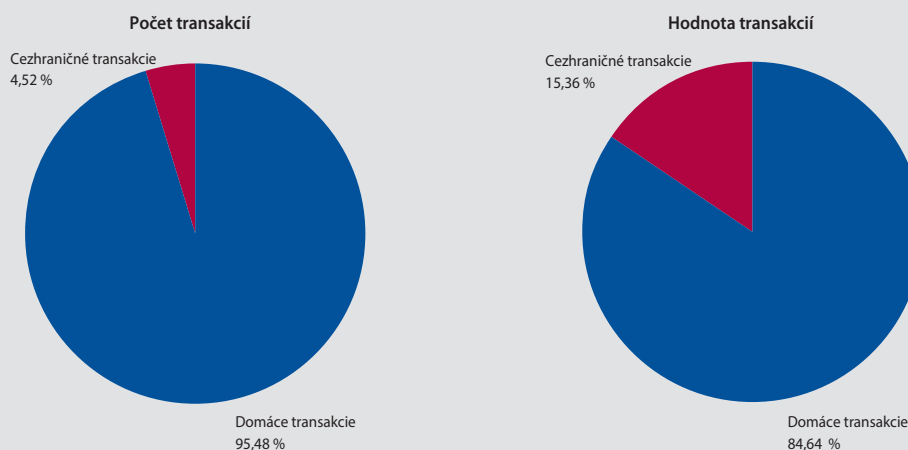
Počet bankomatov sa v roku 2014 medziročne zvýšil o 118 na 2 708 bankomatov a počet platobných terminálov vzrástol o 5 783 na 46 822 platobných terminálov. Takmer 57 % z týchto platobných terminálov je schopných spracovávať transakcie bezkontaktnými platobnými kartami.

4.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNÉHO STYKU

OBLASŤ SEPA – EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA, EURÓPSKA PLATOBNÁ RADA

Významný medzník v retailových platbách v celej eurozóne dosiahla SEPA 1. augusta 2014, keď vyvrcholilo úsilie Európskej centrálnej banky a národných centrálnych bánk úspešným zavedením jednotnej oblasti platieb v eurách pre úhrady a inkasá v eurozóne.

Slovenská republika prešla na spoločné európske SEPA platobné nástroje v oblasti úhrady a inkasa už od 1. februára 2014. Úspech Slovenska zdôraznil aj prezident ECB Mario

Graf 34 Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2014

Zdroj: NBS.

Draghi počas tlačovej konferencie ECB dňa 9. januára 2014.

Po ukončenej migrácii úhrad a inkás v rámci SEPA sa Eurosystem zaoberá harmonizáciou platieb platobnými kartami. V apríli 2014 vydala Európska centrálna banka správu pod názvom „Card payments in Europe – a renewed focus on SEPA for cards“, ktorá predstavuje názory a postoje Eurosystemu v oblasti SEPA pre platobné karty.

V roku 2014 začala vykonávať svoju činnosť organizácia Euro Retail Payments Board, ktorá nahradila Radu pre SEPA (SEPA Council). Cieľom ERPB je podieľať sa na ďalšom rozvoji integrovaného, inovatívneho a konkurenčného trhu európskych retailových platieb.

V uplynulom roku Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) a Európska centrálna banka spolu s národnými centrálnymi bankami zároveň zintenzívnili spoluprácu v oblasti bezpečnosti retailových platieb na pôde Európskeho fóra pre bezpečnosť retailových platieb (SecuRe Pay). Dôležitým krokom bolo publikovanie Usmernení pre bezpečnosť internetových platieb v decembri 2014. Uvedený dokument stanovuje minimálne bezpečnostné požiadavky, ktoré majú byť poskytovateľmi platobných služieb v EÚ splnené do 1. augusta 2015.

Európska platobná rada (European Payment Council, EPC), ktorá je rozhodovacím a koordinačným subjektom európskej bankovej komunity vo vzťahu k bankovým službám, pravidelne aktualizuje pravidlá pre SEPA platobné nástroje. Dňa 25. novembra 2014 EPC publikovala dokumenty Pravidlá pre SEPA úhradu 8.0 (SCT Rulebook v. 8.0), Pravidlá pre SEPA inkaso – základná schéma 8.0 (SDD Core Rulebook v. 8.0) a Pravidlá pre SEPA inkaso – B2B schéma (SDD B2B Rulebook v. 6.0), ktoré nadobudnú účinnosť 22. novembra 2015.

V súlade s pravidlami pre platobné schémy sa poskytovatelia platobných služieb majú možnosť počas jedného roka vyjadriť k príslušným zmenám v pravidlách pred ich zavedením.

Čo sa týka požiadaviek pre platobné karty, v januári 2014 publikovala EPC verziu 7.0 dokumentu Štandardizácia v oblasti SEPA platobných kariet – zoznam požiadaviek (SEPA Cards Standardisation Volume). Poslednou aktualizáciou dokumentu

SEPA rámec pre platobné karty (SEPA Cards Framework) je verzia 2.1 z decembra 2009.

HODNOTENIE SSS A ICH LINIEK

V septembri 2013 publikoval Eurosystem nový rámec (User Assessment Framework – UAF) pre hodnotenie systémov zúčtovania a vyrovnania obchodov s finančnými nástrojmi (Securities Settlement Systems – SSS) a ich liniek, na základe ktorého sa SSS a linky hodnotia a prehlasujú za vyhovujúce štandardom pre ich použitie v úverových operáciách Európskeho systému centrálnych bánk.

Na základe nového rámca začal v januári 2014 proces hodnotenia SSS a ich liniek v rámci tretieho komplexného hodnotenia. V rámci tohto hodnotenia bol CDCP hodnotený podľa Princípov pre infraštruktúry finančného trhu CPSS-IO-SCO – Principles for financial market infrastructures (PFMI) a podľa štandardu User Addendum. V roku 2015 bude schválená hodnotiacia správa ECB, na základe ktorej budú CDCP zaslané odporúčania.

NBS vystupovala aj v úlohe druhého hodnotiteľa v prípade hodnotení Malta Clear a liniek Lux-CSD- CBL (Clearstream Luxembourg)- OeKB, CBL (Clearstream Luxembourg)- CDCP, CBF (Clearstream Banking AG- Creation)- CBL (Clearstream Luxembourg)- CDCP a Euroclear Bank- CDCP.

EUROSYSTEM, TARGET2 SECURITIES

Eurosystem pokračoval v prácach na projekte T2S v zmysle Programového plánu, s cieľom zabezpečiť, aby T2S zodpovedal potrebám trhu. Koncom marca začalo akceptačné testovanie Eurosystemu (EAT), ktorému predchádzalo interné testovanie. Platforma T2S sa ukázala počas interného testovania a akceptačného testovania Eurosystemu dostatočne stabilná na to, aby sa mohlo začať v októbri 2014 testovanie používateľov. Testovaniu používateľov predchádzalo ešte Pilotné testovanie od začiatku júla 2014. Od 1. októbra je platforma T2S otvorená pre testovanie všetkých NCB a CSD v zmysle stanoveného plánu. Subjekty testujú v prvej fáze testovania interakciu svojich vnútorných aplikácií s T2S. V ďalšej fáze, ktorá má prebiehať od začiatku roka 2015 budú testovať i svoje vzájomné interakcie. CSD sú rozdelené do štyroch migračných vln. Začiatok testovania centrálnych bánk závisí od záujmu platobných bánk

o otvorenie DCA účtu. NBS začala s testovaním pripojenia do T2S.

V NBS pokračovali stretnutia národnej skupiny poskytovateľov, používateľov a regulátorov služieb vyrovnanie cenných papierov NUG-SK²¹. Členovia NUG-SK sa okrem fyzických stretnutí podieľali i na odpovediach na ďalšie konzultácie,

ktorými Eurosystem získava vyjadrenia národných trhov na riešenie otázky T2S a tiež informácie o národných praktikách v oblasti post-tradingu s cieľom maximálnej harmonizácie v T2S. Zástupcovia trhu pokračujú v implementácii harmonizačných štandardov do národných praktik, s cieľom dosiahnuť harmonizované vyrovnanie v T2S.²²

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky usmerňuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, ďalších činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Významnou činnosťou v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky bolo implementovanie nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010) a nariadení ECB za bilančnú a úrokovú štatistiku peňažných finančných inštitúcií, štatistiku investičných fondov, štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a za štatistiku platobných systémov do právneho rámca NBS vo forme opatrení. V roku 2014 sa NBS podieľala na projektoch ECB, ako je spoločná databáza podrobných údajov o úveroch, ktorá bude zdieľaná medzi členmi Eurosystemu, štatistika peňažného trhu, systém RIAD. Operatívne činnosti vyplynuli tiež zo zabezpečenia účasti úverových inštitúcií v rámci nového nástroja menovej politiky, cielených dlhodobějších refinančných operácií ECB.

Údajová základňa na úrovni agregovaných výstupov, ako aj individuálnych údajov, sa počas roka flexibilne prispôbovala požiadavkám užívateľov z oblasti výkonu menovej politiky, finančnej stability, bankových operácií a platobných systémov. Rok 2014 bol aj rokom prípravy na poskytovanie štatistických údajov pre výkon novej funkcie ECB v oblasti jednotného dohľadu.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov ECB. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2014 tromi významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zahŕňovali napríklad pridanie nových atribútov cenných papierov týkajúcich sa novej klasifikácie finančných nástrojov a inštitucionálnych nástrojov podľa ESA 2010. V priebehu roka bola spustená druhá fáza databázy cenných papierov v držbe za jednotlivé ekonomické sektory (SHSS-DB) a začala príprava modulov za držbu cenných papierov národných centrálnych bánk (SHSE) a za držbu cenných papierov veľkých bankových skupín (SHSG).

O rastúcej kvalite uvedených databáz svedčí aj zvýšený počet žiadostí o prístup k ich údajom od užívateľov z oblastí ako menová politika, bankové obchody a tiež z orgánov dohľadu nad finančným trhom.

5.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Hlavným účelom zostavovania štvrťročných finančných účtov (ŠFÚ) je zaznamenávanie

21 Agenda stretnutí i riešené otázky sú k dispozícii na stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/platobne-systemy/target2-securities/nug-sk>

22 Eurosystem pokračuje v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>